

Praha dne 17. března 2023

Č. j.: MZP/2023/040/711

Sp. zn.: ZN/MZP/2023/040/199

Vyřizuje: Bc. Vondráčková

Tel.: 267 122 466

E-mail: Svetlana.Vondrackova@mzp.cz

Odpověď k žádosti o informace podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím

Ministerstvo životního prostředí (dále jen „ministerstvo“) obdrželo dne 2. března 2023 Vaši žádost o informace podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 106/1999 Sb.“).

Konkrétně v žádosti požadujete poskytnutí následujících informací:

„... zda budete ze své pozice vydávat jednotnou metodiku podřízeným správním orgánům ohledně správné aplikace a výkladu shora uvedeného Nařízení a energetického zákona ve vazbě na ust. § 4 odst. 3 zákona o ochraně ZPF...“

...Pokud jste se však rozhodli, že nebudete shora uvedenou metodiku vydávat, obracíme se na Vás s žádostí o sdělení Vašeho stanoviska ve věci umístování výroben obnovitelných zdrojů energie zasahujících do zemědělské půdy I. a II. třídy ochrany, a to s ohledem na aktuální stav dotčené právní úpravy, která byla citována výše v této žádosti, a s ohledem též na závazek uvedený v čl. 3 odst. 2 Nařízení...“.

K výše uvedenému Vám sdělujeme následující:

Ministerstvo nemá v tuto chvíli v úmyslu vydávat novou metodiku týkající se umístování záměrů výroben obnovitelných zdrojů energie (dále jen „OZE“) na zemědělskou půdu I. a II. třídy ochrany. Ministerstvo je přesvědčeno, že aktuální stav právní úpravy je plně reflektován přijatým metodickým návodem *„Vyhodnocení možností umístění větrných a fotovoltaických elektráren z hlediska ochrany přírody a krajiny – preventivní hodnocení území kraje nebo obcí“*, publikovaném ve Věstníku ministerstva ročník XXVIII – září 2018 – částka 6.

Ministerstvo je toho názoru, že ustanovení čl. 3 nařízení (EU) 2022/2577, kterým se stanoví rámec pro urychlení zavádění energie z obnovitelných zdrojů (dále jen „Nařízení“), se uplatní pouze v případě posuzování, které má základ ve třech uvedených směrniciích. Vzhledem k tomu, že ochrana zemědělské půdy zde není výslovně uvedena, potom na odnímání zemědělské půdy ze zemědělského půdního fondu nelze čl. 3 aplikovat.

Ministerstvo dále považuje za vhodné zdůraznit, že:

- navzdory českému znění Nařízení je v čl. 3 odst. 1 obsažena vyvratitelná domněnka převažujícího veřejného zájmu, nikoliv právní fikce, což plyne z bodu 4 preambule Nařízení; vyplývá z toho, že je přípustný důkaz opaku a následně i konstatování, že podpora OZE není v daném případě převažujícím veřejným zájmem;
- podle §4 odst. 3 zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu (dále jen „ZOZPF“), lze odejmout zemědělskou půdu I. a II. třídy ochrany pouze v případech, kdy jiný veřejný zájem výrazně převažuje nad veřejným zájmem ochrany zemědělského půdního fondu; i kdyby se čl. 3 Nařízení vztahoval na ochranu zemědělské půdy, je zájem na rozvoji OZE pouze presumovaným převažujícím zájmem, nikoliv automaticky „výrazně převažujícím veřejným zájmem“;
- poslední věta čl. 3 odst. 1 Nařízení pojednává o tom, že členské státy mohou použití daného ustanovení omezit na určité části svého území, jakož i na určité typy technologií nebo projekty; lze argumentovat, že i kdyby se čl. 3 Nařízení vztahoval na ochranu zemědělské půdy, ponecháním § 4 odst. 3 ZOZPF v účinnosti český zákonodárce vyloučil území zemědělské půdy I. a II. třídy ochrany z působnosti čl. 3 Nařízení.

Nadále je třeba ve vztahu k záměrům OZE uplatňovat § 4 odst. 3 ZOZPF a požadovat prokázání, že v dané situaci veřejný zájem na rozvoji OZE výrazně převažuje nad zájmem ochrany té nejkvalitnější zemědělské půdy.

S pozdravem

Mgr. et Mgr. Anežka Fuchsová
ředitelka odboru kanceláře ministra
podepsáno elektronicky